Summaria instructio eorum, quæ scire oportet Præsentaturos, præsentandosq; posthac ad sacrum, & Perinsigne Collegium Maius S. Clementis Hispanorum. Auspicijs bo. me. Emin.[mi] ac Reuer.[mi] Principis D. D. Ægidij S.R.E. Card. Albornotij, Bononiæ conditum, ex Statutis Collegij ipsius excerpta.

IN CHRISTI NOMINE Amen. Illustriss. & Reuerendiss. necnòn Perillustribus, ac Reuerendis in Christo Patribus Dominis, Dei, & Apostolicæ Sedis gratia Toletano, Hispalensi, Cæsaraugustano, Compostellano, Vlissiponensi, Burgensi Archiepiscopis, Conchensi, Saguntino, Palentino, Cordubensi, Legionensi, Oxomensi, Abulensi, Salmanticensi, Ouetensi Episcopis, Decanis, Capitulisq; ipsarum Ecclesiarum, quorum quidèm Præsulum cum suarum Ecclesiarum Capitulis, ius est in perpetuum Scholasticos præsentandi ad Collegium Maius Hispanorũ sub titulo Diui Clementis Bononię conditum auspicijs bo.me. Eminentiss. ac Reuerendiss. D.D. Ægidij S.R.E. Card. Albornotij Episcopi Sabinensis, Archiepiscopi Toletani, ac totius Italiæ Legati Generalis, necnòn N. Albornotio Præsuli de dicta Familia, & Illustriss. Viro N. Albornotio, Albornotiæ Familiæ Principi, ad quos singulos etiam pertinet Scholasticos præsentare ad Theologiæ, & Iuris Canonici facultates, iuxtà statuta Almi, & Perinsignis Collegij omnibus alijs in vniuersum, ac singulis, ad quos pertinet quomodolibèt, aut pertinere potuit huiusmodi pręsentatio quibuscumq; nominibus censeantur, aut dignitatibus pręfulgeant.

NOS RECTOR, & CONSILIARII prædicti Almi Collegij Maioris salutem in Domino. Quia nòn mòdo ex nostris statutis tenemur admonere Illustriss. Dominationes Vestras, certioresq; facere de forma, & modo Scholasticos ad hoc nostrum Collegium præsentandi, sed etiam summè cupimus eorum commodis consulere, quorum plerique quarundam rerum ignoratione nõ mediocrem iacturam laboris, & impensæ facere: Idcircò officij esse duximus Illustriss. Dominationes Vestras his litteris, quo pacto deinceps ipsos præsentare debeant, admonere, & illos quomodo ad nos accedere debeant, instruere, & edocere.

Primò igitur, Pręsentati debent ad Nos afferre litteras pręsentatitias (quas titulos vocamus) alteras Præsulis, alteras verò Capituli, in quibus (quemadmodum, & in litteris Procerũ Familię Albornotię) exprimi debent nomina, & cognomina Pręsentati, & vtriusq; parentis ipsius; locus quòq; habitationis, ac Diœcesis eorum. Litteras autèm Capituli oportet esse subscriptas Decani, aùt (eo absente) proximæ dignitatis, duorum etiàm Canonicorum, & Notarij publici nominibus, ac capitulari

Sigillo

Sigillo signatas. Præsulum verò tituli manu, & nomine cuiusq; ipsorum, & Secretariorum subscribantur, sigilloq; obsignentur Episcopali, quod dictum intelligatur etiam in titulis Principis viri Albornotiæ familiæ. Si autèm Præsules extrà fines suarum Diœcesum, vel plùs decem leucarum interuallo à suis Ecclesijs obfuerint, vt parcatur laboribus, & expensis Scholasticorum, suus cuiq; principalis in iure dicendo Vicarius in ius præsentandi succedat, dummodò in litteris præsentatitijs fiat expressa mentio absentiæ Præsulis.

Secundò, omnes Præsentatores iure statutorum nostrorum hortamur, vt ex suis Ciuibus, vel certè Diœcesanis præsentent, qui si se non obtulerint, aùt quæsiti non inueniantur licebit alios præsentare, sed ex eo dumtaxàt regno, vbi ipsorum Ecclesia sita est; Cæsaraugustani ex Aragonia, Vlissiponenses ex Portugallia, cœteri omnes, etiàm Albornotię familię, ex Regno dumtaxàt Castellæ latè vocabulo (vti solet) intellecto, vt Toletum etiàm, atquè Betica comprehendantur. Nòn tamèn possint Scholastici ex singulis Diœcesibus, quarum Ecclesijs nullum ius est præsentandi, simùl esse nisi tres ad summum in Collegio. Prętereà dictos Dominos Pręsentatores hortamur, vt intrà octo menses (à die huius monitionis computandos) Scholasticos pręsentent, aliàs enìm facultàte Statutorum nostrorum vtentes in iure pręsentandi pręb endas ad pręsens vacantes succedemus. Si verò intrà id tempus pręsentauerint Scholasticos, quos ipsi tanto prosequuntur beneficio, faciant per suos Officiales humanè, & benignè tractari, nec ab eorum exiguitate plùs dimidia ducati pro litteris extorqueri patiantur, & hactenus de Præsentatoribus, nùnc autèm de præsentatis pauca dicamus.

Scholasticos igitùr præsentatos his nostris litteris admonitos esse volumus, nè pręsentatitijs titulis impetratis, & apùd nos exhibitis, statìm temerè, ac sinè vllo delectu, se admittendos esse putent; Nam qui Vrbem incolit, cui præsit Episcopus, coràm ipso, vel eius Vicario Generali, qui aliud Oppidum, aut Vicum coràm Iudice Ordinario Ecclesiastico, vel sæculari. Et si nullus ex his fuerint ibi, coram proximi Oppidi, aut Viceiudice, quinque saltem Testes Christianos veteres, omni exceptione maiores eius loci, quem Pater habuerit (quia genus, & res nostras melius nouere vicini) nisi fortè dictus Pater à Patria commigrauerit aliò, nàm tùnc testes, & testimonia indè summi volumus, vbi maior pars Consanguineorum pręsentati fuerint, & ideò vbì verisimilè est genus ipsius maximè notum esse, per se, vel per Procuratorem producat, quorum singuli iurati, & secreto à Iudice examinati, verissimè testentur de sequentibus.

1 Primò de cognitione præsentati N. Patris, & N. Matris, illius incolarum Oppidi, de N. & de loco, vel Ciuitate, in qua dictus Præsentatus natus fuit, & de cognitione præsentati N. aui, & auiæ ipsius ex parte Patris, & N. aui, & auiæ eiusdem ex parte matris, & cuius Diœcesis, & Oppidi sint, vel fuerint.

2 Itèm examinandi sunt Testes secundùm generales legis Interrogationes, & si ex parte dicti præsentati fuerint dolo inducti, præuenti, aut corrupti, vt benè de illius generis claritate testificarentur.

3 Itèm, si sciunt d. præsentatum virtutibus, & bonis laudibilibusq; moribus esse pręditum, itaùt in tali Communitate absq; pręiuditio possit viuere, & attigisse saltìm vigesimum primumq; su ætatis annum, & si fuerit ex Canonistis alterutri Iuri, si verò ex Theologis artibus Philosophiæ, & Theologiæ in aliqua Vniuersitate generalis Studij per quinquennìum, vel saltèm per quadriennìum operam dedisse, & Baccalaureatus gradum accepisse.

4 Itèm si sciunt dictum præsentatum non esse diuitem, adeò vt qualiacumq; vectigalia summam centumquinquaginta aureorum Bononiam allatorum non excedant, (diuitiæ tamen paternę, quantumcumq; magnæ, filio ad hoc impedimento ne sint) nec esse, vel fuisse Monachum, Fratrem, Religiosum, Canonicum Regularem,

seu

seù aliquam Religionem professum, nec Coniugatum, vel Contagioso morbo laborantem, sicuti lepra, morbo gallico, aut alio, ex quo deformis nimis efficiatur, nec aliquam vilem artem ipsum, vel aliquem ex eius maioribus exercuisse, nec dictum præsentatum in abiecto ministerio alicui famulatum fuisse, aut alterius cuiuslibet Collegij Famulum, siue familiare extitisse, nec habere in hoc nostro almo Collegio Patrem, Fratrem, Patruum, auunculum Fratris, & Sororis filium.

5 Itèm si sciunt dictum præsentatum non fuisse accusatum, incarceratum, nec condemnatum per Sanctam Inquisitionem, vel per alium quemlibet Iudicem Ecclesiasticum, aut Secularem ob delictum hæresis, vel aliud, ex quo sibi infamia irrogetur, siuè irrogata fuerit, imò bonum, & Catholicum Christianum sempèr habitum fuisse, & communitèr receptum, nec vnquàm contrarium audiuisse.

6 Itèm si sciunt prædictum præsentatum esse filium legitimum, & naturalem N. patris, & N. matris suæ, & ab eis vtì talem habitum reputatum, nominatum, & educatum.

7 Item dictum N. Patrem dicti præsentati, vel N. auum, siuè N. auiam ipsius ex parte patris, vel proauos, aut maiores eius coniunctìm, vel disiunctìm nòn fuisse accusatos, condemnatos, nèc incarceratos per Sanctam Inquisitionem ob delictum hęresis, nèc per alium Iudicem Ecclesiasticum, aut Secularem ob delictum, ex quo sibi irrogetur, vel irrogata fuerit Infamia publicè, vel secretè, imò supradicti omnes sunt, & sempèr fuerunt habiti, & communitèr reputati fideles, & antiqui, ac Catholici Christiani, nec vnquàm in contrarium aliquid audiuisse.

8 Itèm si sciunt dictum N. Patrem dicti præsentati, ac N. & N. auos paternos, proauos, vel maiores illius coniunctìm, vel disiunctìm non esse, nec fuisse Iudæos, Mahumetanos, Hæreticos, Reconciliatos, Neophitos, aut nouitèr conuersos, nec vllam memoriam, vel famam esse ipsos, siuè ipsorum aliquem aliqua ex parte genus ducere ab aliqua ex prędictis maculis, imò potius omnes esse, & fuisse Christianos veteres, & vt tales absq; vlla praua macula habitos, & communitèr ab omnibus reputatos in Ciuitatibus, vel Oppidis, quorum incolæ fuerunt: & manifestum, publicamq; omnium famam, & opinionem clarè, & distinctè deponant, dicentes, vbi, quando, à quibus, & coràm quibus contrarium audiuerint.

9: 10 Itèm supradictæ proximæ duæ interrogationes fient ad pedem litteræ de N. matre dicti præsentati, ac de N. & N. auis suis ex parte matris, & suis maioribus, ex quibus ipsi veniunt.

11 Itèm si sciunt dictum præsentatum filium dd. parentum, & nepotem dd. auorum, omnesq; illos, ipsiusq; maiores habitos, & communitèr receptos Christianos veteres, exemptos ab omni praua macula Maurorum, Iudæorum, Hæreticorum, & Reconciliatorum, vel si aliquid in contrarium vnquàm audierint, clarè, & distinctè deponant, dicentes à quibus, & coràm quibus audierint, & supèr omnibus articulis suprà positis examinentur Testes de publica voce, & fama, circà vitam, mores, & puritatem sanguinis dd. præsentati, ipsiusq; parentum, & maiorum.

QVA probationeità facta, coràm alio Notario fiet alia trium testium, qui deponant prædictos quinque Testes, & Notarium primæ esse Christianos veteres absq; vlla macula Maurorum, Iudæorum, Hæreticorum, &c. quæ testimonia disiunctìm claudantur, & sigillo Iudicis signentur, acità clausa, & signata ad nos afferat dictus præsentatus, cum litteris præsentatitijs in formam suprà traditam conditis.

Quibus allatis, & præsentatis per aliquod temporis spatium Bononiæ tenebitur commorari antequàm admittatur, secundum nostrorum Statutorum formam, absq; dispensatione tamèn cuiuslibet minimi defectus earum. Non autèm omninò necessarium est, vt originalia probationum afferat, sed sufficit exemplaria earum afferre cũ testimonio Notariorum attestantium apùd se originalia remanere manu propria

testium

testium subscripta, vel aliorum eorum nomine, si scribere nesciant. Quæ exemplaria clausa, & sigillo Iudicis signata omninò esse debent. Transacto dicto tempore, si probatæ fuerint punctum illi signabimus, & in eo lectionem legere, & omnibus argumentantibus respondere die sequenti tenebitur, vt melius de ipsius litteris, sufficientia, & docilitate (cognita iam generis puritate) Iudicium fieri possit. Si verò post eius admissionem aliquis dolus, seu falsitas in quauis probationum, aut titulorum parte, vel eius persona depræhendetur (quod diù nunquàm nos latuit) expelletur turpissimè à Collegio, & quæ ab ipso receperit emolumenta restituere cogetur. Et quia Collegium certis annis, ac temporibus ad examinandas dd. probationes, & instrumenta solet nuncios, & perquisitores in Hispaniam mittere, contrà Iudicem, Testes, & Notarios, qui in culpa fuerint, de iuris rigore procedetur.

Emolumenta autèm, quæ præfatus præsentatus à Collegio habebit, sunt sequentia: prima die sui ingressus sibi consignabitur cubiculum omnibus rebus instructum, cũ claue tamèn Bibliothecę communis, & Statutis Collegij; & in toto octonio habebit duas Vestes ex panno, centum libras Bononienses, quas nos subsidium appellamus, quolibet anno, ac triginta libras candelarum, vel olei, ad suas lucubrationes; Et si Rector fuerit, habebit, prætèr subsidium ordinarium, centum, & quinquaginta libras Bononienses; Si verò in Vniuersitate Bononiensi obtinuerit Cathedram, fruetur ex parte Collegij subsidio triginta Scutorum Bononiensium, vltrà prouisionem dictæ Vniuersitatis, & ordinarium Collegij subsidium. Itèm habebit famulos communes, etiam ad res suas particulares, Medicum, Chirurgum, Tonsorem, & reliqua ægrotantibus necessaria; Et si gradum Doctoratus in sua facultate pòst tertium sui ingressus annum susceperit, non mediocre à Collegio habebit iuuamen. Vltimò si rectè, ac studiosè, & secundum Statuta nostra vixerit, commorabitur in Collegio per spatiũ octo annorum, & non vltrà, nisi Rector fuerit, tùnc enìm nouus illi conceditur annus; & quandò secundæ probationes fiant in Hispania, fient expensis Collegij.

Dat. Bononiæ in hoc Nostro Sacro, Maioriq; Collegio in Camera Nostra Rectorali Die Mensis Anno